

Mirador

Lluís Llort

Un recull de relats condemnat al fracàs absolut

Un recull de contes –gènere que té la fama de no vendre– escrits per un heterosexual blanc que voreja la seixantena –tot i que hi ha relats escrits fa més de trenta anys– i, aquí arriba l'argument definitiu, israelià, sí, sí, israelià, avui dia està condemnat al fracàs. Tot i que estigui ben editat i ben traduït al català, que l'estil sigui personal, que molts arguments siguin brillants, que el conjunt ofereixi una excel·lent panoràmica de l'obra d'un autor... serà un fracàs absolut.

Som en una societat en què, sovint, primer es jutja –o es prejutja, en sentit pejoratiu– i tot seguit es dispara. A matar. I, de tant en tant, al final es llegeix. I en casos com el d'avui, fàcilment, es canvia d'opinió.

Etgar Keret ha dirigit algunes pel·lícules, ben valorades, ha escrit força guions de cinema i de televisió i és considerat el millor exponent de la narrativa en hebreu de les darreres dècades. Va néixer a Tel-Aviv el 1967, per tant, ja s'acosta a la seixantena. Ups. És casat amb Shira Geffen, actriu, guionista i directora de cinema. I tenen un fill. Keret és heterosexual i, en algunes narracions, mostra una masculinitat desacomplexada, assumida o, també, en alguns casos, crítica. Això cada cop sona pitjor...

El cas és que La Segona Perifèria, que ja va publicar el llibre de no-ficció de Keret, *Set anys de plenitud* (2022), ha publicat *Les*

Etgar Keret és un dels narradors en hebreu més ben valorats ■ LIELLE SAND

edats de l'home. Antologia de relats (1992-2019), d'Etgar Keret, amb tria, traducció i un aclaridor pròleg de Paul Sánchez Keighley. Diem aclaridor perquè s'expliquen els criteris de traducció, tenint en compte que Keret juga amb l'oralitat, amb la puntuació i

amb l'argot i Sánchez ha volgut ser el màxim de fidel a l'estil peculiar de l'autor, no sempre respectat en traduccions a altres llengües. Ho aconsegueix i, sense forçar res, tot flueix i manté el sentit i la coherència.

El títol, *Les edats de l'home*,

està ben trobat, perquè Sánchez i l'editor, Miquel Adam, van decidir construir un recorregut cronològic triant els contes de Keret segons l'edat i el punt de vista dels protagonistes, sovint envoltats d'una aparent patina autobiogràfica, si més no de pulsions anímiques. Per tant, els 47 contes, d'entre dues i quatre pàgines de mitjana, els han dividit en els blocs *Infància, Adolescència i servei militar, Joventut, Maduresa*

Etgar Keret és un israelià, heterosexual, blanc, de gairebé seixanta anys, que escriu narracions

i *Ultratomba*.

En aquest cas, té més sentit que mai llegir els contes per ordre i observar com els personatges i els conflictes van canviant, com també madura, acompanyant el mateix Keret, l'estil i les temàtiques. De les perverses bromes infantils a l'absurd servei militar, de la fal·lera per follar a la por de tenir un fill, sempre amb preguntes sobre el sentit de la vida, en detall o en global, amagades entre les ratlles del text.

L'autor vola i empeny a volar. Es permet tota mena d'imatges surrealistes, com ara que un vent molest que omple de sorra els ulls dels soldats acabi amb ells bevent

cerveses, fumants porros i jugant a cartes. O que un noi tingui una xicoteta guapa i simpàtica que quan es fa de nit es converteix en un paio obès i groller. O que una parella, en comptes d'un fill, pareixi un cavall. O el titulat *Hemorroide*, que en comptes de ser escatològic és filosòfic, amb un viatge simbòlic d'anada i tornada magistral.

I també toca temes com els costums israelians, que posa en qüestió sense necessitat d'adjectivar-los, perquè Keret fa l'efecte que confia en la intel·ligència del lector. En un dels molts rituals que els israelians solen obeir, un dia l'any sona una sirena durant un minut i tothom deixa de fer el que estigui fent i, en silenci, allà on siguin, es posen drets, en senyal de respecte pels morts. En un conte, un adolescent a punt de ser apallissat per dos nois més grans, fuig d'ells mentre sona la sirena. Cada lector ja ho valorarà, tot i que la interpretació, per força, serà tan variable com la seva cultura i nacionalitat.

Potser Adorno tenia raó i "després d'Auschwitz, la poesia ja no és possible", però l'humor sí que és possible i necessari. Etgar Keret n'escampa molt al llarg del llibre, sovint una mica amarg, "és la millor manera d'enfrontar-me a la violència, la pena i la por", ha assegurat en alguna entrevista.

Les edats de l'home serà un fracàs, però en part és lògic perquè el mateix Keret afirma que "escriure és de fracassats". ■

ARTS EN VIU

Tàrrrega convida el públic a participar festivament en les accions de carrer

J.B.
BARCELONA

FiraTàrrrega arrenca la temporada teatral a Catalunya aquesta tarda. Fins diumenge, es programaran fins a 51 propostes (20 de les quals, estrenes absolutes). Una onzena de muntatges conviden el públic a intervenir-hi lúdica i comprometent-s'hi. La inauguració de La Llotja, l'espai per als professionals de FiraTàrrrega, tindrà la presència protocol·lària d'Ernest Urtaun, ministre de Cultura, i Sònia Hernández, consellera de Cultura.

Molts són els reclams del cartell, en què coincideixen funcions de carrer i

de sala per garantir una dispersió del públic. Sol Picó celebra els seus 30 anys de carrera amb *Carrer 024*, una peça que també es programarà per les festes de la Mercè de Barcelona. Serà la quarta vegada que la ballarina d'Alcoi actua a Tàrrrega i ho fa amb un muntatge de carrer multitudinari. Anteriorment, havia presentat *Sirena a la plancha* (2009), *Petra, la mujer araña y el putón de la Abeja Maya* (2011) i *Memòries d'una puça* (2013). Qui anuncia el seu darrer espectacle de creació és Claire Ducreux: *Fleurir les abîmes* promet la sensibilitat d'anteriors muntatges seus com ara el de *Refugiada poètica*, que

fa anys que ha anat transformant denunciant des del mim la crueltat de les guerres i la soledat dels rodamons. A escala internacional, els fidels de la Fira no es voldran perdre la nova proposta de la companyia Ad Hok, després de meravellar amb la seva trilogia el 2018.

Anna Giribet, que acaba de renovar el seu càrrec en la direcció artística, repeteix amb Sergi Estebanell (*Love for free* i *Acts of liberation*) i amb Sound de Secà (*Àcid*), així com Toti Toronell (*Paquets*), Campi Qui Pugui (*Matres*) i Fadunito, que celebra 20 anys amb *Opia*. Alba Sarraute presenta la seva particular versió de Macbeth

(*La innombrable*) i Íntims Produccions mostra la seva adaptació per a públic familiar *L'anorak*, estrenat al Lliure al març.

Ahir ja s'havien venut el 55% de les entrades de pagament disponibles (espais de sala, principalment) entre les invitacions per a programadors i venda al públic en general. FiraTàrrrega manté el seu compromís amb el concepte de fira internacional amb més de 1.100 professionals acreditats, de 30 països diferents. Dels 51 espectacles, 28 són de companyies catalanes (7 de les quals, de les terres de Lleida), 13 de l'Estat espanyol i 10 de procedència internacional. ■

CINEMA

'Segundo premio', 'Marco' i 'La estrella azul', camí dels Oscar

Bernat Salvà
BARCELONA

Segundo premio, crònica nostàlgica del grup de Granada Los Planetas dirigida pel gironí Isaki Lacuesta i Pol Rodríguez; *Marco*, film d'Aitor Arregi i Jon Garaño amb Eduard Fernández en el paper del farsant Enric Marco, que es va fer passar durant anys per supervivent dels camps de concentració nazis, i *La estrella azul*, dirigit per Javier Macipe i protagonitzat per un rocker espanyol fictici de gira per Llatinoamèrica, són les tres pel·lícules escollides per l'Acadèmia del Cinema Espanyol per representar-la en la categoria de millor Film Internacional en la pròxima edició del

premis Oscar.

La nominació, tanmateix, encara és lluny: primer la mateixa acadèmia escollirà un d'aquests tres títols, que farà públic el proper 18 de setembre. A finals d'any, un comitè nomenat per l'Acadèmia de Hollywood escollirà una *shortlist* de quinze títols internacionals que aspiraran a ser nominats. Serà d'aquesta llista que sortiran les cinc pel·lícules nominades a aquesta categoria. L'any passat, *La zona de interés*, de Jonathan Glazer, va guanyar aquest prestigiós Oscar, i *La sociedad de la nieve*, del cineasta català Juan Antonio Bayona, triada per l'Acadèmia del Cinema Espanyol, va ser una de les cinc finalistes. ■